

دولیماسی مهارت

پوران دخت نیرومند

محبوبه رنجبر

کوروش پرند

سهراب مسجدیان جزی

عنوان و نام پدیدآور:	دیپلماسی مهارت/ مولفان: پوراندخت نیرومند... (و دیگران)؛ ویراستار: فریبا دادگر، ندا حقیقی هرندی
مشخصات نشر:	تهران: سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور، ۱۳۹۲
شابک:	۹۷۸ - ۹۶۴ - ۱۵۳ - ۴۰۴ - ۴
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
یادداشت:	مولفان: پوراندخت نیرومند، محبوبه رنجبر، کورش پرند و سهراب مسجدیان جزی
یادداشت:	کتابنامه: ص ۱۰۲ - ۱۰۴
موضوع:	دیپلماسی
موضوع:	آموزش فنی -- جنبه های سیاسی
موضوع:	آموزش و پرورش -- جنبه های سیاسی
موضوع:	تکنولوژی -- جنبه های سیاسی
موضوع:	روابط بین المللی
شناسه افزوده:	نیرومند پوراندخت، ۱۳۵۲
شناسه افزوده:	دادگر، فریبا، ۱۳۵۱ - ویراستار
شناسه افزوده:	حقیقی هرندی، ندا، ۱۳۵۳ - ویراستار
رده بندی کنگره:	۱۳۹۲ ۱۵۹/۱۰۴۷ LC
رده بندی دیویی:	۲۷۰/۱۱۳۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی:	۳۲۴۶۴۸۲

عنوان کتاب:	دیپلماسی مهارت
مؤلفان:	پوراندخت نیرومند، محبوبه رنجبر، کورش پرند و سهراب مسجدیان جزی
ویراستار علمی:	رضا براتی - علیرضا طاهرپور
ویراستار ادبی:	فریبا دادگر - ندا حقیقی هرندی
طراح جلد:	پگاه گودرزی
حروفچین و صفحه آرا:	فریبا دادگر
ناشر:	سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور
سال و نوبت چاپ:	۱۳۹۲ - اول
تیراژ:	۱۰۰۰ نسخه
قیمت:	۵۵۰۰۰ ریال
نشانی:	خیابان آزادی - نبش خوش جنوبی
تلفن:	۶۶۴۲۶۶۶۹

فهرست مطالب

	فهرست نمودارها و جداول
۱	مقدمه
	فصل اول: آشنایی با مفاهیم
۷	دیپلماسی
۷	دیپلماسی عمومی
۱۶	دیپلماسی سنتی و عمومی
۱۸	دیپلماسی رسمی
۱۸	دیپلماسی عمومی نوین
	فصل دوم: آشنایی با مصادیق دیپلماسی
۲۴	دیپلماسی فرهنگی
۲۶	دیپلماسی انرژی
۲۸	دیپلماسی تجاری
۳۱	دیپلماسی اقتصادی
۳۲	دیپلماسی دفاعی
۳۳	دیپلماسی اجبار
۳۶	دیپلماسی دیجیتال
۴۱	دیپلماسی شهری
۴۵	دیپلماسی رسانه ای
	فصل سوم: نگاهی بر مفاهیم، مبانی، خاستگاه و کارکردهای دیپلماسی مهارت و فناوری
۵۵	دیپلماسی آموزش
۵۶	دیپلماسی علم و فناوری
۶۵	دیپلماسی مهارت
۶۶	جایگاه دیپلماسی مهارت در دیپلماسی عمومی
۶۸	اهمیت دیپلماسی مهارت
۶۹	اهداف دیپلماسی مهارت
۷۰	ویژگی های دیپلماسی مهارت
۷۱	وظایف دیپلماسی مهارت
۷۲	کارکردهای دیپلماسی مهارت
۷۲	تحقق دیپلماسی مهارت
۷۴	بسترهای تحقق دیپلماسی مهارت
۷۵	الگوی دیپلماسی مهارت
۸۳	راهبرد، سیاست ها و برنامه های دیپلماسی مهارت در ایران
۸۹	نگاهی بر تجارب دیپلماسی مهارت در ایران
۱۰۳	فهرست منابع فارسی و اینترنتی
۱۰۶	فهرست منابع انگلیسی

فهرست جداول

۱۷	جدول شماره ۱-۱- مقایسه دیپلماسی عمومی و سنتی
۲۲	جدول شماره ۲-۱- رابطه میان رسانه و دیپلماسی
۶۵	جدول شماره ۱-۳- تطبیق دیپلماسی مهارت با سایر انواع دیپلماسی از دیدگاه صاحب نظران
۶۶	جدول شماره ۲-۳- مقایسه تعاریف دیپلماسی عمومی از دیدگاه صاحب نظران مختلف
۷۸	جدول شماره ۳-۳- ابعاد، مؤلفه ها و شاخص های منابع توانمندی مهارت کشور

فهرست نمودارها

۱۱	نمودار شماره ۱-۱- ابعاد دیپلماسی عمومی
۱۲	نمودار شماره ۲-۱- ابعاد دیپلماسی عمومی از دیدگاه نای
۲۲	نمودار شماره ۳-۱- بازیگران در سه گونه دیپلماسی
۷۶	نمودار شماره ۱-۳- الگوی دیپلماسی مهارت ایران
۸۴	نمودار شماره ۲-۳- برنامه عملیاتی افزایش قابلیت حضور در عرصه های بین المللی
۸۶	نمودار شماره ۳-۳- برنامه عملیاتی ارتقای جایگاه کشور در مسابقات بین المللی مهارت
۸۸	نمودار شماره ۴-۳- برنامه عملیاتی اعتباربخشی به آموزش های سازمان در سطح بین المللی
۹۷	نمودار شماره ۵-۳- نمودار سازمانی پروژه همکاری ایران و آلمان در زمینه آموزش فنی و حرفه ای

امروزه تنوع و تغییرات فناوری ها به حدی بالاست که ایجاد، توسعه و بهبود آنها به درون مرزهای محیطی خاص محدود نمی شود و به عبارتی همه ی کشورها در این فرایند تأثیر گذارند. فقط با توجه به درجه ی توسعه یافتگی و قابلیت های فناوری ملی، برخی از کشورها سهم بیشتری به عنوان انتقال دهنده ی فناوری و برخی به عنوان گیرنده ی فناوری دارند؛ در هر صورت این امر نیز نسبی است چون بسیاری از کشورهایی که خود گیرنده ی فناوری هستند پس از کسب آن فناوری، ممکن است اقدام به توسعه ی آن نموده و خود تبدیل به انتقال دهنده ی آن به کشورهای دیگری می شوند.

توسعه و پیشرفت متوازن فناوری، نیروی انسانی ماهر و سرمایه به عنوان سه رکن اصلی، نیل به پیشرفت و توسعه را امکان پذیر می نماید. بر همین اساس ایجاد، توسعه و بهبود فناوری به موازات توسعه ی شایستگی ها و به ویژه مهارت های نیروی انسانی امکان پذیر می شود. نگاهی به پیشرفت و توسعه ی کشورهایی که فاقد منابع طبیعی از جمله نفت، گاز، مواد معدنی، تنوع گیاهی و جانوری، آب و ... هستند، نشان می دهد با وجودی که این کشورها از نظر منابع طبیعی در سطح پایین تری از کشورهای سرشار از منابع طبیعی از جمله ایران، عربستان، کویت قرار دارند ولی به دلیل وجود نیروی انسانی ماهر و توانمندی های فناوری، این کشورها توانسته اند رتبه های برتر اقتصادی جهان را به خود اختصاص دهند و به دلیل همین توانمندی هاست که این کشورها کمتر دستخوش بحران هایی چون بیکاری، تورم و تحریم اقتصادی می شوند. داشتن استراتژی های یکپارچه در سطح ملی و دستگاهی در حوزه ی فناوری، سرمایه گذاری مناسب برای تربیت نیروی انسانی متخصص و ماهر، دیپلماسی مناسب، توانایی بهره برداری از ظرفیت ها و پتانسیل های ملی و فراملی، مناسب بودن فضای کسب و کار در تمامی بخش ها اعم از دولتی و خصوصی و تأمین فضای مناسب زندگی از جمله مؤلفه هایی است که بر این امر تأثیرگذار است و در این کشورها محور توجه قرار گرفته اند.

به هر حال امروزه چه بخواهیم و چه نخواهیم ناگزیر هستیم با دیپلماسی مناسب مهارت و فناوری بدون اتکا به منابع نفتی، نقشی شایسته در اقتصاد جهانی ایفا نماییم. کسب جایگاه مناسب در منطقه و جهان مستلزم شناخت و تعیین اصول دیپلماسی مهارت و فناوری است.

منابع علمی درخصوص دیپلماسی مهارت و فناوری در کشور کم بوده و بیشتر به چند مقاله ای محدود می شود که در همایش دیپلماسی فناوری ارائه شده اند، حتی در منابع علمی خارج از کشور نیز نسبت منابع علمی دیپلماسی مهارت نسبت به دیپلماسی های فرهنگی، سیاسی و

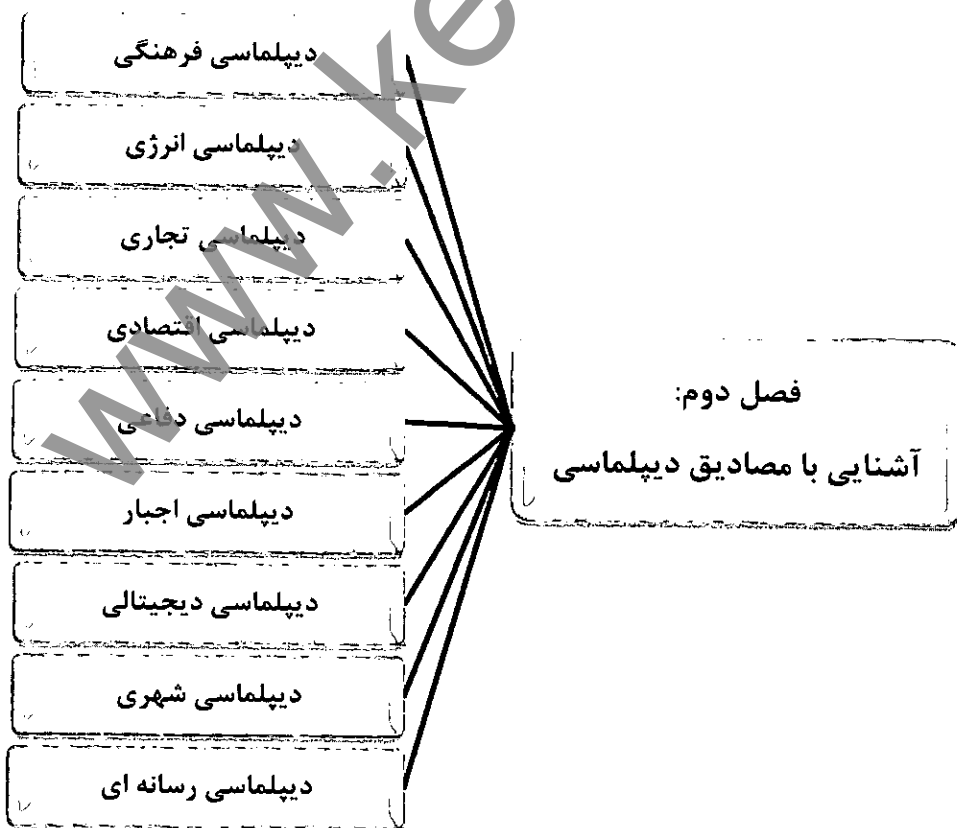
رسانه ای پایین تر است. بر همین اساس تهیه این کتاب تا حدی مشکل بود و زمان زیادی از مؤلفان جهت مطالعه، شناسایی، بررسی و استخراج و تدوین مطالب مناسب به خود اختصاص داد.

از سوی دیگر نگاهی به ماهیت دیپلماسی نشان می دهد که اتخاذ راهبردها، سیاست ها و برنامه های مفید در این حوزه مستلزم شناخت سایر مفاهیم دیپلماسی از جمله دیپلماسی عمومی، دیپلماسی سیاسی، دیپلماسی فرهنگی، دیپلماسی انرژی، دیپلماسی رسانه و ... است. بر همین اساس در کتاب حاضر توجه ویژه ای به این مفاهیم نیز شده و برای یکپارچه سازی و انسجام مطالب، عناوین مورد توجه در این حوزه به صورت نمودار آورده شده است.

به طور کلی با توجه به ضرورت اتخاذ راهبردها، سیاست ها و برنامه های بین المللی برای توسعه ی توانمندی های نیروی انسانی و فناوری، تألیف منابع علمی که بتواند سیاستگذاران این حوزه را با مبانی، اصول، الگوها و مؤلفه های دیپلماسی و به ویژه دیپلماسی مهارت و فناوری آشنا کند، بسیار الزامی است. امید است کتاب حاضر بتواند گامی ابتدایی در پاسخگویی به این نیاز باشد.

مؤلفان

محورهای مورد توجه در کتاب حاضر

دیپلماسی آموزش

دیپلماسی علم و فناوری

دیپلماسی مهارت

جایگاه دیپلماسی مهارت
در دیپلماسی عمومی

اهمیت دیپلماسی مهارت

اهداف دیپلماسی مهارت

ویژگی های دیپلماسی مهارت

خاستگاه دیپلماسی مهارت

وظایف دیپلماسی مهارت

کارکردهای دیپلماسی مهارت

تحقق دیپلماسی مهارت

بسترهای تحقق
دیپلماسی مهارت

الگوی دیپلماسی مهارت

راهبرد، سیاست ها و
برنامه های

دیپلماسی مهارت در ایران

نگاهی بر تجارب
دیپلماسی مهارت در ایران

فصل سوم:

نگاهی بر مفاهیم، مبانی، خاستگاه
و کارکردهای دیپلماسی مهارت